

РЕЦЕНЗІЇ

ДЕРЕВ'ЯНКО Б. В.,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри

господарсько-правових дисциплін

*(Донецький юридичний інститут**Міністерства внутрішніх справ України)***АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СТАТУСУ ТА ЮРИСДИКЦІЇ ПЕРЕМІЩЕНИХ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ (РЕЦЕНЗІЯ НА НАУКОВУ СТАТТЮ
М.О. БАЙМУРАТОВА, О.М. БИКОВА, О.О. ГРІНЕНКО, А.В. КОСТРУБИ
«ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
В АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ»)¹**

Питання тимчасової окупації Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, окремих районів Донецької та Луганської областей поставили перед вітчизняною юридичною наукою безліч питань. Серед них неабияку важливість набула проблема правових наслідків переміщення з окупованих територій структур управління. Зокрема, вкрай актуальним слід визнати окреслення правового змісту діяльності переміщеного у 2014 р. із Сімферополя в Херсон Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим (далі – ППУАРК).

Як не парадоксально, до останнього часу вітчизняна наука не досліджувала правовий статус цього органу взагалі. Лише у 2018 р. з'явилися перші наукові публікації з окремих аспектів діяльності ППУАРК, на фоні яких своєю повнотою та комплексним характером, науковою достовірністю отриманих висновків виділяється дослідження професорів Михайла Баймуратова, Олександра Бикова, Олени Грінченко та Анатолія Коструби «Правовий статус Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим в сучасних умовах».

Авторами цієї наукової роботи було досліджено розвиток повноважень та правового статусу ППУАРК як у період до тимчасової окупації Криму, так і протягом останніх років. Було звернуто особливу увагу на механізми розвитку конституційних норм про ППУАРК у профільному (спеціальному) законі та підзаконних актах, зокрема й схвалених після 2014 р. У статті особливу увагу було звернуто на питання застосування до ППУАРК нового законодавства України про державну службу, яке знаходиться з 2015 р. на новому етапі свого розвитку.

Можна погодитися з авторами в тому, що норми ст. 139 Конституції України та профільного закону України від 2 березня 2000 р. № 1524-III визначають статус Представництва як державного органу, що забезпечує діяльність Президента України та здійснює представницьку, контролюючу та інформаційно-аналітичну функції від імені держави, містять окремі положення (щодо статусу та гарантій діяльності Постійного Представника, щодо його залучення до питань, які мають загальнодержавне значення), які дозволяють стверджувати про загальнодержавний характер компетенції та повноважень Представництва.

Вартим уваги є обґрунтований висновок авторів наукової статті про те, що за умов тимчасової окупації Криму додаткові повноваження, завдання та функції (правозахисна, аналітично-інформаційна, нормопроектна, представницько-інформативна) ППУАРК були окремо визначені указом Президента України № 16 2016 р., можливість схвалення

¹ Баймуратов М.О., Биков О.М., Грінченко О.О., Коструба А.В. Правовий статус Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим в сучасних умовах. Журнал східноєвропейського права. 2018. № 58. С. 8–17.

якого передбачалася нормами Конституції України та закону № 1524–III. Слід погодитися з наданим у статті висновком про загальнодержавну юрисдикцію ППУАРК як органу, що має здійснювати закріплені законодавством повноваження стосовно внутрішньо переміщених осіб на всій території України, брати участь у розробленні стратегій деокупації та реінтеграції півострову, виконувати повноваження щодо протидії державі-агресору поза територією АРК, зокрема й на морських просторах загальнодержавного значення.

Відзначаючи високий рівень уваги авторів статті до нормативної бази діяльності Представництва, варто вказати на потребу аналізу й практичної діяльності цього органу. Зокрема, слід особливо підкреслити схвалення розпорядженням Постійного Представника Президента України в АРК від 20 червня 2018 р. № 17 Плану невідкладних заходів із протидії російській агресії з тимчасово окупованої території України в Криму, захисту інтересів держави, громадян України та українських юридичних осіб в Криму на 2018–2019 роки та наступну реалізацію цього організаційно-розпорядчого документу, що має виключне загальнодержавне значення, з боку ППУ АРК зокрема, й через значну кількість проведених органом практичних заходів на реалізацію Плану.

Варто вказати і на підтримку зазначеного Плану в рішеннях парламентського Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення від 5 вересня 2018 р. (протокол № 101), Комітету з питань інформатизації та зв'язку від 18 вересня 2018 р. (протокол № 87) та Комітету з питань культури і духовності від 19 грудня 2018 р. (протокол № 81), якими було підтримано подальшу реалізацію за відповідними напрямками завдань Плану, зокрема в законотворчій та організаційній роботі. Додатково в рішенні парламентського органу від 19 грудня 2018 р. Кабінету Міністрів України рекомендувалося сприяти ППУАРК у реалізації Плану та забезпечити належний рівень взаємодії центральних органів виконавчої влади з ППУАРК, у тому числі залучаючи Представництво до участі у відповідних заходах як в Україні, так і за її межами².

Важливою є й організаційна робота ППУАРК, що втілюється в роботі Експертної ради та низці спеціалізованих робочих груп при Представництві, яка призводить до важливих результатів, зокрема щодо реалізації Плану. За таких умов слід визнати, що питання реалізації статусу, юрисдикції та повноважень ППУАРК у сучасних умовах мають стати підґрунтям для нових наукових досліджень.

² Матеріали засідання Комітету з питань культури і духовності від 19 грудня 2018 р. URL: <http://kompkd.rada.gov.ua/documents/zasid/73823.html>.

Протокол засідання Комітету з питань інформатизації та зв'язку № 87 від 18 вересня 2018 р. URL: http://komit.rada.gov.ua/documents/dijal_komit/protokol_zc/73280.html.

Протокол засідання Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення № 101 від 05 вересня 2018 р. URL: <http://komspip.rada.gov.ua/uploads/documents/30908.doc>.

